یادداشت سردبیر

امین مالکی
هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

بر اهل طریقت تحقیق مکتوم نیست که عدم انطباق صحیح و موثر پشتوانه‌های علمی با حوزه سیاست‌گذاری، امروز از مهم‌ترین عوامل قفل شدن کشور در چرخه بهره‌وری پایین است.

رویکرد سیاست‌پژوهشی به دنبال انهزام چنین چرخه‌ای است. سیاست‌پژوهشی در یک جمله «فرایندی تحلیلی به منظور توصیه اقدامات سیاستی جایگزین جهت رفع مشکلات موجود است» و این فرایند هر چه کارایی بیشتری از خود به نمایش گذارد، به پژوهش نزد سیاست‌گذار جایگاه رفیع‌تری می‌دهد. توصیه به اجرا یا عدم اجرای پاره‌ای سیاست‌ها زمانی که مبتنی بر تفکر علّی و به مدد پژوهش‌های معتبر باشد، ضمن ارتقاء سطح شفافیت در نظام تصمیم‌گیری، جلوه‌ای قابل اتکاء به سیاست‌گذار نزد افکار عمومی داده، جنبه‌ای از حکمرانی خوب را به نمایش می‌گذارد.

به واقع نیز یکی از وجوه عمومی مشترک در میان کشورهای در حال توسعه شکاف عمیق عرصه تحقیق و تدقیق و ساحت حکمت و سیاست است و سیاست‌پژوهی در شمار افزار اساسی جهت کاهش این شکاف است. ترقی کیفیت سیاست‌های اقتصادی بدون ترفیع پژوهش‌هایی که به دانش مستند در خصوص آن سیاست بیانجامد، قطعا امری ناممکن است و سیاست‌پژوهی کمک می‌کند تا سیاست‌گذار هر چه بیشتر بر مبنای توصیه‌های علمی قدم بردارد.

یک متن نمونه سیاست‌پژوهی برای رسیدن به وادی بایسته، پنج منزل را پشت سرمی‌گذارد: ۱- به خوبی با تجارب و روندهای پیشین تجهیز می‌شود، ۲- مفهوم‌سازی مناسب جهت نزدیک‌تر شدن هر چه بیشتر به فضای واقعی را به انجام می‌رساند، ۳- با نگاهی شیوه‌مند و دقیق به تحلیل داشته‌های خود پرداخته، ۴- توصیه‌هایی کاربردی ارائه و ۵- مسیر موثر انتقال یافته‌های خود را نشان می‌دهد.

مجله «سیاست‌پژوهی بازرگانی و توسعه» در گام اول به دنبال نزدیک شدن به این وادی است. بررسی یافته‌های آخرین پژوهش‌های داخلی و بین‌المللی در مواجهه با مسائل روز و گشایش باب مباحثه و مناظره به منظور مفهوم‌سازی کاربردی مباحث، نیازمند تلاشی جامع و بین‌رشته‌ای است و از این رو درب آن به روی تمامی آزمندان نصیحت و ناظمان حقیقت گشوده است.